

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 12 / CI / 9.12.2025

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CI\12CI\

Fitxer 12CI1

XV legislatura · quart període · sèrie C · número ****

Comissió de la Infància

Sessió 12, dimarts 9 de desembre de 2025

Presidència de la Il·lma. Sra. Anna Feliu i Moragues

Sessió 12 de la CI

La sessió de la Comissió de la Infància (CI) s'obre a ****. Presideix Anna Feliu i Moragues, acompanyada de la vicepresidenta, Lorena Roldán Suárez, i de la secretària, Beatriz Silva Gallardo. Assisteix la Mesa el lletrat Rubèn Ramírez Fernández.

Hi són presents [Mario García Gómez](#), [Antoni Poyato Rodríguez](#), [Mónica Ríos García](#) i [Andrea Zapata Alfonso](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Jordi Fàbrega](#) i [Sabaté](#), [Rosa Jové](#) i [Montañola](#) i [Sònia Martínez](#) i [Juli](#), pel G. P. de Junts; [Carles Campuzano](#) i [Canadés](#), [Laia Cañiguerol Olivé](#) i [Najat Driouech Ben Moussa](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Montserrat Berenguer Messeguer](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [María Elisa García Fuster](#), pel G. P. de VOX en Catalunya; [Núria Lozano Montoya](#), pel G. P. Comuns; [Maria Pilar Castillejo Medina](#), pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i [Sílvia Orriols Serra](#), pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Informe del Síndic de Greuges sobre els drets de l'infant corresponent al 2024 (tram. 360-00010/15). Institució del Síndic de Greuges Presentació de l'informe. (Informe: BOPC 345, 192).

La presidenta

Bona tarda.

Informe del Síndic de Greuges sobre els drets de l'infant corresponent al 2024

360-00010/15

Iniciem aquesta sessió de la Comissió d'Infància d'avui amb un únic punt de l'ordre del dia, que és l'informe de la Sindicatura de Greuges sobre els drets de l'infant corresponent a l'any 2024. I per fer-ho ens acompanyen, evidentment, la síndica de greuges de Catalunya, la senyora Esther Giménez-Salinas, i també la seva adjunta per la defensa dels drets dels infants i adolescents, la senyora Aida Rodríguez.

Per fer aquesta explicació d'aquest informe, que ens han lliurat també aquest manual, no?, on es recull totes les dades que suposo que ens presentaran avui d'una manera més gràfica.

Doncs teniu un temps per fer-ho de trenta minuts i, a continuació, els grups disposaran de vuit minuts per fer les seves oportunes... *(veus de fons)*...aportacions. *(La presidentariu.)* Molt bé. Doncs si esteu a punt, iniciem la sessió.

La síndica de greuges (Esther Giménez-Salinas i Colomer)

Moltes gràcies, presidenta. Diputades i diputats. És avui un dia especial per presentar aquest informe, del qual estem orgulloses i orgullosos perquè al final té un cos, una manera de fer, una presentació que espero que els agradi.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

També agraïment, no estan aquí, però a totes les persones de la Sindicatura que han treballat en aquest informe, que són moltes, i sobretot per la idea aquesta, el títol ho diu tot, no?, «Edat de tenir drets». A quina edat? Quan es comença? És

homogènia? Tothom està d'acord? Poden exercir igual? M'avanço, eh?, però què significa?

Jo faig un pas enrere perquè recordo una època en què no hi havia diferències per edat. I, llavors, recordo... Estic parlant al voltant dels anys 90, per exemple, les competències del que avui seria justícia juvenil eren de zero a setze anys. Ens sembla molt lluny, però zero a setze.

I recordo, fent una recerca i analitzant, vaig veure una etiqueta que deia, un infant de cinc anys que havia fet un delictes d'estafa. Ja saben que el delictes d'estafa requereix el dol específic d'estafar, no? Llavors, un nen de cinc anys, un delictes d'estafa? No ho sé, no..., com no fossin els cromos... En tot cas, era zero fins a setze.

Llavors és evident, doncs la reflexió que fas i dius, no és igual tenir quinze anys que tenir-ne tres...

Fitxer 2

...o quatre o cinc o el que sigui. Però això que ens sembla tan evident, doncs potser fa vint o vint-i-cinc anys, eh?, i encara queden reminiscències de per què sí, per què no, què és el que fem.

També va arribar a la mateixa època la Convenció dels Drets dels Infants, 89, que demà em sembla que és el Dia dels Drets Humans, no? És demà? (*Veus de fons.*) Sí? La Convenció d'Adults era del 48. I dius, i per què va arribar quaranta anys més tard? Com és possible que hi hagi una diferència tan important entre les persones adultes i els infants?

En tot cas, la gran diferència, i ho recordo bé de l'època, era que els infants fins a aquest moment eren objecte de protecció i van passar a ser subjectes de drets. El que passa és que la paraula és preciosa, però «subjecte de drets» què vol dir? Que tens aquesta capacitat per exercir-los, i això no és cert, i això no és cert almenys en la seva totalitat. Per tant, sí que són subjectes de drets amb limitacions per exercir-los, i mirarem com s'allarga aquesta situació.

Hi ha un tema que és la minorització de la infància i també l'edatisme, que l'edatisme no és només respecte a la gent gran, sinó també respecte als joves. El que és

aquesta, la capacitat natural i jurídica que tenen i que sovint és qüestionada. Si poden, no poden, si... Després veuran també les contradiccions.

Llavors, la primera són els aspectes que són tan biològics, l'edat biològica és relativament fàcil de definir. Aspectes psicològics ja comença a ser més difícil, socials, culturals i jurídics. Si la primera és una etapa i pots decidir 2, 3, 5, 6, la resta són difícils.

Per fer aquestes línies, jo he sentit tota la vida parlar d'infància immadura. I sempre em faig la pregunta, i els interessarà a vostès també, quants de nosaltres, per exemple, passaríem segons quins nivells de maduresa si ens posessin les mateixes proves que als infants, no?

Perquè la maduresa..., doncs molts de nosaltres tenim algun punt o el que sigui. Jo ho trasllado... (*L'oradora riu.*) No, és així. I fins i tot va haver-hi un moment que es posaven, fins i tot les proves, i havies de posar una creueta al costat, no? Si eres madur o immadur, etcètera. Llavors, doncs la immaduresa estava bastant més enllà dels divuit i estava bé, no? En tot cas, és la reflexió.

Després els pares tenen un cert sentit de la propietat respecte als fills. Això ho tenim, eh?, perquè jo crec que ningú ens alliberem, no?, del que volem que sigui, com sigui, de la manera, etcètera. I, per tant, això també entra dintre d'aquesta dificultat.

Igual que l'edatisme. Posar-ho per..., jo m'apuntava aquí, per raó de l'edat i per què de cop, per exemple, no sortiria, i ara estic pensant en el dret a votar, no?, que les persones més grans de vuitanta anys no tinguin dret a votar. Com ho prendríem o com s'ho prendrien les persones de vuitanta anys, no? Perquè penses que, potser a l'arribar als vuitanta anys, la maduresa, la capacitat d'escollir, etcètera... És a dir, que quan comencem a posar edats, ho tenim molt clar respecte als infants, a mesura que avança el temps no ho tenim tan clar. Per tant, sí que creiem que aquesta discriminació per la raó de l'edat genera unes certes vulnerabilitats que no sempre estaríem d'acord.

I, llavors, l'hem titulat o una mica el nom «El ball de les edats», no? Perquè t'imagines un ball, amb les diferents edats, i per què sí, per què no, per què ho podem fer. Tot i així, tenint en compte d'on venim, segurament el criteri biològic, dintre de tots els criteris, és el més objectiu possible. Veníem d'un moment, en el passat, per exemple,

on es deia, si actuava amb discerniment o no. També els trasllado la dificultat en analitzar què és un discerniment, no? Com pot ser que pugui discernir, allò de discernir el bé del mal, no? És un criteri que durant una època determinada, i això venia del dret romà, s'aplicava molt el criteri del discerniment. Si l'equiparo a un infant no té discerniment, si l'equiparo a un adult té discerniment.

El criteri biològic és verificable, indiscutible. Després podem discutir com es verifica o no i si sempre es fan servir legalitats.

És igual davant la llei, per tant, perquè no hi ha un de setze anys més madur o immadur o no que un altre.

Significa també una certa simplicitat administrativa. No he d'avaluar o no tinc aquesta por de pensar si sí o si no. I evitar la subjectivitat.

On es va posar més de manifest va ser en el sistema penal. Jo recordo bé quan es va discutir la llei de responsabilitat penal del 2000, que va entrar amb tretze, uns van demanar que fos dotze i va acabar en catorze. Per què? Jo no tinc explicació possible, eh?

I, per exemple, en temes penals, cada vegada que hi ha un cas greu surt la discussió si s'hauria de pujar la majoria, si s'hauria de baixar, si ja està bé com està. Per què? Perquè és un criteri objectiu per les persones, però des del punt de vista de per què es posa en aquest cas catorze, és un criteri de política criminal, que uns països, bàsicament europeus, van decidir i l'edat de catorze, per exemple, és l'edat majoritària a Europa.

En aquest sentit, doncs defensem que dintre d'aquest ball de les edats el criteri és el més objectiu possible.

Després ven les incongruències del ball de les edats. Per què una cosa sí i per què altra no? Hem buscat alguns exemples. Doncs als catorze anys soc responsable davant de la llei penal, però no puc decidir, quan s'aplica un desemparament, si em vull quedar amb els meus pares o si vull anar a un altre lloc. Soc responsable, però no puc decidir una situació que m'afecta molt directament.

O puc conduir als quinze un ciclomotor, però no puc anar a un concert sense un adult. Què és més, una cosa o l'altra? Els hi deixo per totes les discussions.

Als setze anys puc decidir, evidentment, deixar els estudis, però per fer la matrícula necessito els pares. Segurament és més important la decisió que no pas la matrícula.

O puc treballar, però no puc votar. Llavors, ja és la primera situació que nosaltres ens hem plantejat el per què no es pot votar a partir dels setze anys. Igual que em puc emancipar, però no puc votar.

Hi ha uns drets que són de tots, com és el de la vida, la salut, l'educació, la no violència, la llibertat d'expressió, d'associació, etcètera, i d'altres que són específics per infants i adolescents.

El dret a no treballar, és a dir, el dret a no tenir aquesta obligatorietat, a ser protegit contra la violència i l'abús, a l'educació obligatòria i gratuïta. Jo els demano que a mesura que vaig llegint els drets pensin si ho poden exercir o no. Perquè ara arribo al dret a créixer en família i ja ens han sentit moltes vegades parlar de la necessitat de famílies acollidores, etcètera, no diu dintre de la pròpia família, diu el dret a créixer en família. Vol dir que no tindria el dret si estic institucionalitzat. Poso l'exemple que ha sortit diferents vegades.

El dret a ser escoltat en les decisions que els afecten. Aquest dret es compleix bastant, després segur que ho veurem. El que passa és que no és el mateix el dret a ser escoltat que el dret a què puguem decidir un cop t'han escoltat, no? Perquè tenen l'obligació d'escoltar-te, però no necessàriament el que tu proposes en faran cas o no.

Dret a una resposta sancionadora educativa en l'àmbit de la justícia penal. El dret a jugar i al lleure. I a una protecció especial en conflictes armats.

I aquí ja... Jo no m'he apuntat el temps... *(Veus de fons.)* Anem molt bé, no? No, però millor si no l'esgotem, eh?

La divisió de zero a divuit. Segurament em preguntaran, de zero a dos anys, el dret a ser escoltat com es fa, no? Doncs hi ha països que tenen unes diferents categories, jo fa poc vaig sentir-ho a Mèxic, com ho feien pels menors de tres anys, aquesta capacitat d'escoltar.

Tenen dret a ser acompanyats durant els actes sanitaris. Això també és una cosa relativament nova, hi ha alguns hospitals que ho fan, altres no, però tenen aquest dret, perquè les famílies puguin acompanyar.

Accedir a la prestació per naixement, als recursos específics de suport a la criança, i accedir a un centre de desenvolupament infantil i atenció precoç.

Els hi trasllado com escoltaríem a uns nens de zero a dos anys.

De tres a cinc, escolarització universal, expressar l'opinió, accedir a un centre de desenvolupament infantil i atenció precoç i ser escoltats.

Després l'adjunta en parlarà una mica més, hi ha etapes de primera infància i adolescència, i entre mig hi ha un..., jo diria que entre sis i tretze són etapes relativament semblants.

De sis a onze, ja fem un salt important en les edats, accedir a l'escolarització universal i obligatòria, a un centre de salut mental. I continuem amb l'idea de ser escoltats, però ser escoltats no vol dir que la seva opinió s'hagi de respectar.

De dotze a tretze ja entra a participar en el Consell Escolar. Donar el consentiment per l'acolliment familiar, que entra també en contradicció, perquè puc donar el consentiment per l'acolliment familiar, però no per anar a una institució. Per tant, no s'entén ben bé algunes situacions. I, sobretot, en aquest cas, rebre informació de totes les fases de protecció i la notificació de la resolució de desemparament.

I ja de catorze a quinze, constituir associació, continuar amb l'escolarització universal obligatòria, donar el consentiment pel tractament de dades. I aquí ja ser escoltats, però obligatòriament, en determinats procediments que els afectin i que la seva decisió es tingui present. No és obligatòria, però que la seva decisió o la seva petició tingui una certa prioritització respecte a edats inferiors.

I ja arribem, diguem-ne, al punt on ja quasi seria discutible si és setze o divuit o quina és la situació, accedir a l'educació post obligatòria, consentiment informat en l'àmbit de la salut, tenen aquesta capacitat de decisió. Ells ja a partir dels setze anys són els titulars, diguem-ne, de La Meva Salut, i això, fins i tot, passa a nivell personal, que a vegades els pares no acaben d'entendre que quan compleixen setze han de tenir permís per part dels fills, perquè tu ets el titular i només tu pots accedir. De la

mateixa manera doncs que ja comença el consentiment informat, llevat d'algunes petites excepcions, estan.

És també l'edat de consentiment sexual. Per sota..., bé, però això ja és un tema més penal, seria un altre aspecte, hi ha la interrupció de l'embaràs. Conduir motos, treballar i ser escoltats obligatòriament en els assumptes que els afecten.

I ja a l'arribar als divuit, votar, ser considerat major d'edat i, bé, afiliar-se a un partit polític, conduir cotxes, motos, tenir responsabilitat penal plena, divuit.

Probablement, si continuéssim, hi hauria algunes edats, que ja no són tan importants, però algunes fins i tot marquen de divuit a vint-i-u, però com que ja estem davant de la majoria d'edat, al ball de les edats, hem aturat als divuit. Amb particular atenció al que significa infància i adolescència i, finalment, algunes observacions i recomanacions.

L'adjunta al síndic de greuges per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents (Aida Covadonga Rodríguez Giménez)

Molt bé. Doncs continuant amb el que plantejava la síndica, és cert que aquest informe, el fet de plantejar-lo des de la perspectiva de les edats i d'alguna forma voler desglossar o apropar-nos a aquesta etapa que li diem infància i adolescència, però que al final són divuit o, fins i tot, podríem dir vint-i-tres, vint-i-cinc, crec que l'OMS està dient que l'adolescència s'allarga fins als vint-i-tres o vint-i-cinc anys. Per tant, són etapes que també anem construint, no?, que anem considerant com una construcció una mica social.

És veritat que en apropar-nos des d'aquesta perspectiva, malgrat que l'informe conté el que ha de contenir un informe del Síndic, és a dir, que conté tot un seguiment de dades, la tendència i, en aquest sentit, hi podran trobar absolutament tot el que s'ha trobat en els anteriors informes, és cert que ens ha permès, d'alguna forma, constatar, adonar-nos que, efectivament, els dos extrems de l'etapa, que és la infància i l'adolescència, també són extrems, diguem, més exposats a la vulnerabilitat. Si durant la vida humana podem dir que la infància i la vellesa, aquests dos extrems de la vida, són més susceptibles de contenir elements que les fan unes etapes més vulnerables, succeeix exactament el mateix en la pròpia infància.

Llavors, hem observat que la primera infància, és a dir, l'etapa que podem considerar 0-6 i l'adolescència, entesa més enllà dels dotze, tretze, catorze, quinze,...

Fitxer 3

...setze anys, doncs són etapes o són parts de l'etapa de la infància i l'adolescència que, efectivament, tenen uns elements que cal abordar com a tals, no? Per què? Perquè són etapes en què, efectivament, el pas del temps, com sempre volem destacar, té un impacte enorme perquè els canvis que es produeixen, justament, doncs en els zero, un, dos, tres, quatre, cinc, sis anys, són realment molt grans en un període de temps relativament curt, no?

I si pensem, efectivament, en els 0-6 i pensem en els 12-18, veiem que els canvis són físics, són psicològics, són també de capacitat, de desenvolupament i que, per tant, les necessitats vinculades a aquests canvis haurien de rebre, d'alguna forma, una atenció específica i ser molt més acotats al que està succeint en aquell moment.

En aquest sentit, nosaltres hem abordat diversos àmbits, no? I parlarem doncs de, com, per exemple, la pobresa, l'educació, l'àmbit del sistema de protecció, l'atenció a la salut mental i també l'atenció precoç.

El lleure o la participació són àmbits on veiem aquesta especial vulnerabilitat en aquesta etapa. Per exemple, en la primera infància, doncs què observem? Que hi ha un dèficit de cobertura en aquelles polítiques de suport a la família, en aquest 0-6, on veiem que, per exemple, complements d'infància a l'ingrés mínim vital, com per exemple el CAPI, només un 4,5 dels infants de zero a dos anys que realment podrien ser beneficiaris, ho són, no? Per tant, veiem una manca de cobertura en aquest sentit. Estem vinculant-ho, evidentment, a unes dades que sabem que Catalunya té de pobresa infantil al voltant del trenta per cent.

La prestació econòmica en famílies en què ha tingut lloc un naixement, doncs veiem que només el perceben el cinquanta-nou per cent dels infants acabats de néixer que estan en risc de pobresa. Per tant, tenim un quaranta per cent que queden exclosos en la mateixa línia.

Pel que fa a l'adolescència, què veiem? Doncs que, fins i tot, malgrat que aquest trenta per cent que identifiquem en la infància a Catalunya que està vivint en una situació de pobresa, veiem que quan acotem a la franja adolescent, doncs aquesta xifra puja fins a un trenta-cinc per cent. Veiem que els ajuts econòmics que estàvem esmentant abans, evidentment, sabem que prioritzen l'etapa de la primera infància i, en canvi, no hi ha ajuts econòmics que estiguin especialment dissenyats per la franja dels adolescents. Per tant, malgrat que retenen proporcionalment un índex de pobresa més alt, no hi ha prestacions més elevades per poder combatre això.

Pel que fa a educació. Doncs en la mateixa línia podem veure que la primera infància, quan analitzem l'etapa 0-2 anys, la meitat dels infants no estan escolaritzats. Concretament, un 56,8 dels infants al curs del 2023-2024 no estaven escolaritzats en educació infantil de primer cicle i el que veiem, a més, són grans desigualtats pel que fa a l'accés.

Algunes mesures que s'han implementat, com la gratuïtat de l'I2, que a priori les podríem celebrar, el que hem anat veient en el seguiment és que no tenen un impacte real sobre aquelles famílies que no estan accedint a l'educació, sinó que, bàsicament, són mesures que el que fan és donar continuïtat als infants que ja estaven escolaritzats l'any anterior.

Pel que fa a l'adolescència, doncs què veiem? Que és en aquesta etapa on es donen les trajectòries de desescolarització. Com sabem, Catalunya té una prevalença o un percentatge d'abandonament escolar prematur per sobre de la mitjana estatal i per sobre encara de la mitjana europea, malgrat que, és veritat, també cal dir-ho, no?, doncs que les xifres estan millorant i que ara estem en un 13,8. Sí que és veritat que l'absentisme, l'abandonament escolar es donen, efectivament, doncs en el moment en què l'escolarització s'apropa al moment en què ha de deixar de ser obligatòria. I el que veiem també és que, per exemple, un 22,7 per cent de l'alumnat que estudiava quart d'ESO abandona els estudis l'any següent. És a dir, un quart, és una xifra alta.

Pel que fa, per tant, a la feina del síndic, doncs continuem demanant qüestions molt fonamentals, no?, com, per exemple, el tema de les places, no?, l'accés a places dels cicles formatius de grau mitjà perquè, efectivament, cap alumne es vegi fora

d'aquell grau al qual vol accedir. Evidentment, també plantejarem qüestions de qualitat, que poden trobar, com deia, a l'informe.

La mateixa línia pel que fa a les sol·licituds dels PFIs, que ara mateix estem per sobre, gairebé el doble de sol·licituds que de places.

A més, val a dir que l'etapa adolescent és especialment difícil quan parlem de l'educació inclusiva. Sabem que tenim un decret del 2017, però a mesura que l'adolescència arriba, doncs aquest alumnat té majors dificultats per realment trobar el seu espai a una aula ordinària, malgrat els suports. Aquí podem identificar diferents elements. Un d'ells, evidentment, és la manca de suports. L'altre és la pròpia formació del professorat. I també hi ha qüestions, evidentment, doncs culturals, no? Encara, probablement, no estem sabent admetre i incloure adequadament aquest alumnat.

L'àmbit de protecció, com deia abans la síndica, és un àmbit que ens interessa especialment, sobre el qual anem i tornem de forma permanent. Però sí és cert que continuem, malgrat que es va iniciar un pla de xoc ara fa un any per part del Departament de Drets Socials, es va iniciar un pla de xoc, justament, per la desinstitucionalització del sistema de protecció, que va posar el focus, inicialment, en buidar els centres d'infants menors de sis anys.

Les xifres que tenim a dia d'avui ens continuen indicant que hi ha una institucionalització de la infància primerenca. I, per tant, nosaltres ens veiem de nou obligats a dir que aquesta institucionalització és sempre greu, sempre té un impacte negatiu, però, evidentment, ho és més encara en aquestes etapes, en aquestes edats tan primerenques.

Per tant, tornar a incidir en el fet que en el període 2020-2024 les xifres ens indicaven que hi ha hagut un creixement d'infants menors de sis anys en els centres i que estem al voltant encara dels tres-cents infants i, d'aquests, cent trenta-sis són menors de tres anys. Per tant, és una xifra, en aquest sentit, alta.

Pel que fa a l'adolescència, a l'altre extrem, doncs què trobem? Que, efectivament, és l'adolescència un període on hi prevalen les situacions de risc a mesura que els infants van creixent. L'adolescència, doncs, per aquests elements de manca de contenció, de les dificultats conductuals, de salut mental, consums, etcètera,

etcètera, doncs veiem que les famílies sovint no tenen prou suports o no són prou adequats i, per tant, veiem aquest increment dels expedients de risc en etapes, en edats que són les adolescències.

En la mateixa línia, i com a conseqüència directa, evidentment, una prevalença també elevada de situacions de desemparament i com, sobretot ens preocupa, com el sistema té dificultats per atendre el desemparament dels joves adolescents. És a dir, doncs trobem situacions d'escapoliments permanents, trobem situacions d'exposició o conductes de risc, que en el cas dels nois són conductes delictives i en el cas de les noies són sovint..., doncs desemboquen en situacions d'explotació sexual, consums de tòxics, etcètera, etcètera.

Per què ho veiem això? Veiem que el grau d'institucionalització, efectivament, és més elevat entre els adolescents de dotze o més anys, és a dir, un 67,2. Aquí estem segregant les dades i separant-les dels joves migrants sols.

És a dir, veiem que hi ha una sobre representació de l'adolescència en el sistema de protecció i veiem que, a més, els adolescents tendeixen a estar més temps, en comparació amb altres edats, diguem, tutelats per l'administració.

D'altra banda, també hem de fer una menció, no?, doncs com, efectivament, l'any 2024 veiem un augment d'adolescents migrants sols. Sabem que els joves migrants sols són, sobretot, adolescents que estan en aquesta etapa, catorze, quinze, setze i disset anys, i val a dir que van ser atesos prop de cinc mil joves en aquest sentit. I el sistema de protecció, amb mesura protectora, durant el 2024, tancàvem amb 2.300 joves tutelats.

Pel que fa a salut, salut mental i no només mental, sinó també física i també la detecció. Val a dir que nosaltres tenim un sistema realment ben valorat, no?, que és el del CDIAPs, els centres d'atenció precoç, que l'atenció precoç és un dret reconegut en l'observació general del Comitè dels Drets dels Infants perquè, efectivament, destaca la importància d'aquesta etapa i com aquest ha de ser un dret i s'ha de garantir l'accés de la infància a aquesta atenció precoç perquè és la que ens possibilitarà..., és una forma de prevenció fonamental a la que no podem renunciar.

Veiem que aquest és un sistema que ha anat creixent, però també veiem com hi ha una manca, diguem, de cobertura que es trasllada en un fenomen preocupant, que és que a partir dels quatre anys els infants, malgrat el CDIAP hauria de cobrir fins als sis anys, a partir dels quatre anys els infants queden desatesos per una manca, diguem, doncs de cobertura i queden en un lapse fins als sis anys, que no poden ser atesos, efectivament, doncs pels CSMIJs. La llista d'espera és de vora tres mil infants i el temps mitjà d'espera a aquest CDIAPs, és de vora quaranta dies.

D'altra banda, pel que fa a l'adolescència, doncs, en primer lloc, constatar un fenomen similar en aquest sentit, malgrat ser a l'altre extrem, que és que a partir dels quinze anys els adolescents deixen de ser atesos pel seu pediatre. La base, probablement, és la manca de pediatres, però el que veiem, en conseqüència, és que hi ha un risc de totes aquelles situacions o possibles dificultats de salut o de salut mental que poden ser detectades per un professional de la salut i que tindrien cobertura pel fet de ser menors d'edat, no queden cobertes per ningú, més encara si aquest infant, per exemple, abandona els estudis als setze anys i, per tant, diguem, aquí hi ha una manca de perspectiva.

(Veus de fons.) Sí, acabo, doncs. *(Veus de fons.)* Perfecte –perfecte. D'acord.

Pel que fa, evidentment, a salut mental, malgrat que les dades van millorant, en aquest sentit, pel que fa a l'atenció des dels centres de salut, diguem-ne, els CSMIJs, doncs el que veiem és que els CSMIJs estan atenent un 7,2 per cent de la població de sis i disset anys i els càlculs ens diuen que, probablement, la, diguem, població diana que hauria de ser atesa o que podria ser atesa per aquests CSMIJs, en canvi, ronda el 12,5 per cent. Per tant, insistim en aquesta manca de cobertura.

Per què? Doncs perquè és veritat que l'adolescència és un període de malestars. No sempre podem parlar de salut mental, stricto sensu, però sí que hem de parlar de malestars que han de poder, d'alguna forma, ser atesos des d'aquesta perspectiva també preventiva, no?

Pel que fa al lleure –amb això acabo–, lleure i participació. Dir que en la primera infància potser ens falta molta més escolta i molt més apropar-nos a quin tipus de lleure necessitaríem en aquest 0-6. Podria ser un lleure en família, podria ser un lleure, en aquest sentit, doncs adaptat, no com el lleure que entenem en edats més

avançades, però veiem que, efectivament, hi ha una participació molt baixa en activitats extraescolars, esportives i no esportives, una mica més en el cas de música.

I en el cas de l'adolescència, el que veiem és que el període, diguem, de tres a dotze anys o de dotze a quinze anys té una cobertura força alta pel que fa a la participació d'infants en activitats, però, en canvi, el que veiem és que, efectivament, a partir dels setze anys, baixa moltíssim la participació dels joves en activitats de lleure. Els motius, evidentment, doncs poden ser des de la manca d'activitats a l'institut, que moltes vegades, com ja sabem, no tenen horari de tarda, amb una jornada compacta, no?, el fet que es confia més en l'autonomia del jove i, per tant, se li ofereixen menys activitats en aquest sentit.

També si aquestes activitats són realment les que interessen i motiven aquests joves o són activitats que, d'altra banda, no estan ben dirigides en aquest públic i, per tant, generen menys atracció, no? I també perquè la pròpia adolescència és un període específic que demana, probablement, un altre tipus de disseny d'activitats.

I per acabar doncs amb la participació, dir que, efectivament, malgrat que la dificultat la tenim els adults per atendre i per entendre com s'expressen durant la primera infància els éssers humans, valdria la pena que no renunciéssim per això al fet que ells tenen un dret, que és el dret a ser escoltats, no? Per tant, hem d'inventar-nos més i millors instruments d'escolta per poder tenir en compte realment quina és la seva opinió.

Veiem que, efectivament, els Consells Territorials d'Infants no tenen participants menors de sis anys, malgrat que, com deia, aquesta observació general doncs parla que és important que adaptem aquests instruments a les seves capacitats i al seu moment de desenvolupament.

I, d'altra banda, pel que fa als adolescents, doncs el que veiem és que la taxa de participació als consells és baixíssima, no? Els majors de quinze anys representen només un 0,5 del total d'adolescents o de joves, d'infants i joves que participen en aquests consells. I que, per tant, el que ens caldria seria no renunciar a la seva participació perquè, justament, es troben en un moment importantíssim de trànsit, apropant-se a l'edat adulta, i que no es trobin que per primera vegada han de votar,

ara és als divuit, sense haver realment participat, diguem, musculat, no?, aquest exercici, que al final és la participació.

Pel que fa als principals dèficits, malgrat que ja els hem esmentat d'alguna forma, veiem que, efectivament, hi ha una manca de tractament específic d'infància, aquest és el nostre rol, assenyalar-ho, veure-ho i, efectivament, constatar-ho, no?

I que, com deia la síndica, hi ha un edatisme. És a dir, les polítiques públiques podem dir, no?, sense por a...

Fitxer 4

...equivocar-nos, que aquest edatisme no afecta només a la gent gran, sinó que afecta, en aquest sentit, també a la infància.

La inversió la considerem insuficient. Hem dit que hi ha temps d'esperes, per exemple, més llargs en àmbits com salut. Hi ha una afectació específica en el dret, per exemple, a l'habitatge social. Hi ha més pobresa infantil en comparació amb..., per manca d'ajudes econòmiques. Hi ha desigualtat en àmbits, per exemple, com les sancions administratives i una baixa participació política.

Si haguéssim d'agrupar en tres grans blocs les recomanacions, parlariem, d'una banda, de garantir uns mínims essencials a través d'una renda suficient i prestacions familiars a famílies. La cobertura de les necessitats, amb especial atenció a primera infància i adolescència. I generació i millora dels instruments d'escolta i de participació.

Disculpeu. *(Veus de fons.)* Dos minuts i mig, m'he passat, ho sento. *(Veus de fons.)*
Ho sento, presidenta. *(Veus de fons.)*

Gràcies.

La presidenta

Molt bé. A continuació serà el torn dels diversos grups parlamentaris i serà ara el torn de la senyora Rosa Jové i Montañola del Grup Parlamentari de Junts per un temps de vuit minuts.

Rosa Jové i Montañola

Presidenta, diputats, diputades, síndica i altres membres de la Sindicatura i totes les persones que avui ens acompanyeu. Permeteu-me, en primer lloc, agrair-vos que hagueu vingut a presentar-nos aquest informe, no només per venir a presentar l'informe, sinó també per la feina que feu durant tot l'any. És a dir, això és un informe, però la Sindicatura sabem que treballa moltíssim i us ho volem agrair.

Bé, aquest informe que ens heu donat, moltíssimes gràcies, posa sobre la taula qüestions que continuen sent centrals: l'impacte de la pobresa infantil, les desigualtats educatives, la salut mental, l'ús segur i responsable de les tecnologies digitals, la protecció dels infants amb vulnerabilitat, el suport a les famílies, que són reptes complexos, sí, però també són oportunitats per construir coses millors.

I, precisament per això, la vostra feina és necessària perquè ens recorda que els infants tenen drets i drets que no són negociables i que no poden esperar i que s'han de ficar al centre.

I avui a mi m'agradaria centrar-me en una de les vulneracions dels drets dels nens que cada dia avui encara es produeix i que és la utilització del càstig físic. Per què? Perquè altres anys aquest tema hi era més palès, a l'informe, d'acord?, i perquè és una preocupació que em mou des de fa anys en què he treballat com a psicòloga amb nens maltractats. I tot i que les lleis ja protegeixen els nens, les lleis ja hi són, encara no s'implementen al cent per cent.

Què diuen les lleis i les diferents normatives? Tenim, l'any 1989, la Convenció dels Drets dels Nens, articles 19, 28 i 37, que parlen de no infringir mesures físiques i tracte denigrant els nens.

L'any 2006, surt l'Observació General número 8, ja ho he explicat més d'una vegada, les observacions generals és quan hi ha un article que l'ONU veu que no s'ha entès bé, fa una observació general per explicar-lo, d'acord? I en aquesta observació general es diu: «Es considera tot càstig en el que s'utilitza la força física i que tingui per objectiu causar cert grau de dolor o malestar encara que sigui lleu, com, per exemple, sacsejar un nen, empènyer-lo, pessigar-lo, estirar-li el cabell o les orelles.» Però, que és el més important, continua dient: «A més a més, hi ha altres mesures de càstig que no són físiques però que són igualment incompatibles amb la

Convenció dels Drets dels Nens, com menysprear, humiliar, amenaçar, espantar o ridiculitzar el nen, entre altres.»

L'any 2007, es fa un esment a l'article 154 del Codi Penal espanyol en què es prohibeix tota forma de càstig físic per educar els nens.

I el 2008, el Consell d'Europa, a la seva publicació *Abolició del càstig físic infrigit a nens i nenes*, a la pàgina 67, fa la millor explicació del que és un càstig físic, que diu: «El càstig físic es pot definir com tota mesura adoptada per a castigar un nen que, si es fes amb un adult, seria una agressió il·legal». És a dir, que si tu no pots escridassar o insultar la teva parella, tampoc ho pots fer amb un nen. Si tu no pots ridiculitzar un treballador davant dels altres, tampoc ho pots fer amb un alumne davant dels seus companys. Si tu no pots tancar el teu veí en una habitació a fosques, tampoc ho pots fer amb el teu fill.

Estem a l'any 2025 i estem lluny d'aquí. La normativa hi és, però la societat encara ho permet. Actualment, si un home pel carrer maltracta un gos, tothom li recriminarà el que fa, però si un pare pega a un nen, ningú li dirà res.

Permeti'm que els expliqui una anècdota. Fa més de deu anys, un adolescent d'uns catorze anys i un home entren a un vagó de metro a l'Hospitalet, aquí a Barcelona, eh? L'home comença a escridassar al noi i inclús li etziba cops al cap amb la mà oberta. Ningú fa res al vagó. A la propera parada, l'home baixa i el nen es queda plorant i tot el vagó exclama: «Que no era el teu pare?» És trist que això encara passi.

Tinc un amic, un gran defensor dels nens, que explica, sí, amb sarcasme i humor negre, com estan les coses a dia d'avui i diu: «Com, com que no podem pegar els nens per educar-los? I la propera què serà? Que no puguem pegar les dones?» Evidentment, ell ho fa com un acte d'humor, però és que és molt trist, no?

I si els sembla exagerat, a la publicació del Consell d'Europa citada anteriorment es diu: «Pegar els adults es considera agressió, pegar els animals es considera crueltat, pegar els nens es considera que és pel seu bé.»

Mirin, jo tinc una foto al mòbil que m'acompanya des de fa onze anys, que és exactament aquesta i després els hi puc ensenyar. (*L'oradora mostra el mòbil.*) Tres

germans de cinc, sis i nou anys no es volien banyar, aquestes coses que passen amb els nens, eh? El seu pare els va pegar una bufa i els va rapar el cabell al mínim, com si estiguessin en un camp de concentració, i després, per ridiculitzar-los, va penjar la foto pel WhatsApp de familiars.

Bé, el més trist de tot això és que la majoria de familiars o no van respondre res o van fer respondre amb emoticones de riure, volent dir: «Ha, ha, mira la canalla», eh? Quan ho vam parlar amb el nen de nou anys a la consulta, em van dir: «Esto se acabará cuando sea más mayor y yo le pegue», d'acord? El càstig sempre genera més càstigs.

Els infants sempre han estat ciutadans de segona i drets que tenim clars per als adults alguns encara els neguen els menors. Així tenim que perquè el nen no s'ha menjat la sopa o no s'ha volgut banyar el castiguem més que el seu pare, que està infringint les lleis castigant-lo durament. No podem seguir defensant el càstig físic en tant que la persona que el fica i el fa és a la vegada afectat, jutge i botxí. Aquí hauríem de recordar a molts pares el que és la separació de poders.

I per tot això avui m'agradaria fer-los-hi dues preguntes. La primera és, quines mesures es proposen des de la Sindicatura per erradicar el càstig infantil i tracte denigrant a la infància, perquè encara la nostra societat és molt permissiva amb aquestes coses?

I la segona és que l'informe destaca un increment de consultes i preocupacions relacionades amb la salut mental dels nens i dels adolescents, i no m'estranya veient com els tracten, eh? Quins canvis considereu imprescindibles en el sistema de suport i atenció per donar una resposta més adequada als problemes de salut mental, infantil i juvenil?

I moltíssimes gràcies una altra vegada.

La presidenta

Molt bé, gràcies, diputada. A continuació serà el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, amb la diputada la senyora Najat Driouech Ben Moussa. Us demanaria a tots que respecteu els torns de paraula i que fem silenci quan parli un altre diputat, si us plau.

Najat Driouech Ben Moussa

Gràcies, presidenta. En primer lloc, voldria donar la benvinguda a la síndica de greuges, a la seva adjunta, la senyora Aida Rodríguez, i, evidentment, a l'equip que l'acompanya. I també voldria fer un agraïment sincer i extensiu a tots els treballadors de la casa que han fet possible aquest informe.

Mirin, una diputada que ja fa uns anys que està en aquesta comissió, crec que, si no m'equivoco, començo a ser la més veterana d'aquesta comissió, conjuntament amb la companya Beatriz Silva, i començo aquesta intervenció amb una mica de sentiment de tristesa perquè he defensat el posicionament del meu grup parlamentari en molts informes anuals en clau de dret de la infància que ha elaborat la vostra institució i veig que estem al mateix lloc, amb les mateixes dificultats i amb més complicacions, si m'ho permeten.

I crec que aquesta tristesa o aquesta tristor ens hauria de fer reflexionar a tots i totes, no?, què estem fent malament com a societat, que, quan parlem de la infància, reiteradament, continuem estant sovint repetint els mateixos elements que debatem, proposem i que veig que no millorem perquè els informes els continuen situant.

Entrant una mica en l'informe, nosaltres voldríem també posar en valor que la novetat d'aquest informe o l'informe 2024, realment, sigui posar el focus en aquesta desigualtat i discriminació per edat, no?, i, com molt bé ha explicat la síndica, que és complicat poder situar l'element de l'edat com un factor que hauria de dotar-te de drets però que, sovint, a vegades té l'efecte, diguem-ne, contrari o que s'invisibilitza, i creiem que és un element important que l'informe situa, no?, que denuncia que l'edat és un factor de discriminació, que les polítiques públiques no sempre tenen en compte les diferències entre les primeríssimes infàncies, la infància i l'adolescència, i això que fa que molts serveis, evidentment, siguin inadequats segons l'etapa que necessita o té l'infant.

Aquesta manca de mirada específica deixa molts infants i adolescents en situació de vulnerabilitat i sense recursos adaptats. La vulnerabilitat econòmica i pobresa també és un punt important que destaca l'informe, no?, que assenyala que els infants tenen un risc de pobresa superior als dels adults i, sovint, amb menys cobertura de prestacions, com molt bé diu l'informe.

Nosaltres d'Esquerra Republicana sempre, sempre hem defensat que cal que, evidentment, els infants de Catalunya siguin en igualtat de condicions i tinguin una prestació universal per fill a càrrec igual que tenen els vint-i-sis països de la Unió Europea. Cal aquesta prestació, crec que arribem massa tard i que per molt que alguns puguin pensar que va en benefici de l'adult creiem, i això també ho demostren diferents estudis, que va en benefici de l'infant, no? I valorem també que l'informe també apunti que cal que les prestacions, diguem-ne, siguin més millors i universals.

També posa de manifest l'accés a l'habitatge social i altres drets bàsics. Nosaltres també creiem que l'habitatge és un dels elements o un dels temes que més preocupa la societat i que, evidentment, té un impacte sobre les famílies i, en concret, té un impacte sobre les famílies i infants, famílies migrades, que tenen moltes dificultats per poder accedir a un habitatge, i hi ha una certa discriminació pel seu origen i que creiem que, també ho apunten diferents informes, no?, que aquest impacte en la salut emocional de les famílies i dels infants, inclús vostès ho van recollir, no fa massa en el seu informe que parlava sobre l'educació, no?, com aquest impacte..., la manca d'habitatge pels infants.

Nosaltres aquí voldríem preguntar, síndica, quina política hauríem de fer o quines mesures hauríem de poder liderar des d'aquí, del Parlament, per poder revertir aquesta situació de la pobresa habitacional, si així m'ho permeten, i que tenen un impacte directe sobre centenars de milers d'infants al nostre país.

Vostè també parla o l'informe parla, diguem-ne, de les mancances que es detecten en l'escolarització o la manca de cobertures de l'atenció precoç i desenvolupament. Nosaltres aquí sí que voldríem posar en valor la feina que va fer el Govern republicà, on va augmentar la partida pressupostària, que va significar, i així també ho diu la pròpia federació de CDIAPs de Catalunya, no?, que situa aquest augment que va fer el Govern republicà, que es va traduir en més hores d'atenció i que va fer que d'alguna manera es pogués també alleujar aquesta llista...

Fitxer 5

...d'espera, que era bastant àmplia. I que nosaltres també li preguntem aquí, síndica, quina és la mesura que hauríem de fer ara per poder reduir aquesta llista d'espera

que existeix, perquè els infants puguin rebre aquesta atenció precoç si ho necessiten i, al mateix temps, si cal un pla de xoc específic per donar resposta a aquesta necessitat.

Vostè també..., o l'informe parla, per exemple, de l'àmbit de la salut mental. Nosaltres creiem que la salut mental és un tema important, i des d'aquí, al Parlament, la voluntat és també, diguem-ne, finalitzar els treballs que es van iniciar a la passada legislatura a la Comissió d'Estudi de Salut Mental, i aquí, en el pla d'estudi que hem enregistrat aquests dies per poder donar continuïtat a aquesta Comissió d'Estudi de Salut Mental, situem un apartat específic que és d'infància. I ens agradaria, síndica, si és possible que ens pogués dir quines mesures..., o de les conclusions que hauríem de recollir els grups, quina seria la primera i la més important en clau de salut mental i infància.

I per acabar, vostès han parlat, per exemple, del tema de..., o l'informe ha parlat del tema de la protecció a la infància. La protecció de la infància, nosaltres veiem que el Govern va fer fa un any..., o va anunciar un pla de xoc. Nosaltres veiem que la situació continua igual. Sí, hi ha un canvi de nom o hi ha, inclús, i això el sector també ha sigut molt crític, no?, l'eliminació de la Secretaria d'Infància, que nosaltres creiem que no és positiu perquè es perd la identitat pròpia que tenia a l'àmbit d'infància. I també volem preguntar-li, síndica, què en pensa d'aquest canvi de nom –i acabo, presidenta.

I també que, evidentment, veiem amb molta tristor que tres-cents infants menors de tres anys estiguin sota la protecció de la infància. I nosaltres aquí també volem llançar una alerta, el Govern actual ha retirat el finançament d'un pilotatge important per poder acollir menors amb unes complexitats molt importants.

La presidenta

Anem acabant, diputada.

Najat Driouech Ben Moussa

Ja acabo, presidenta. Com valora també això la síndica?

I moltíssimes gràcies.

La presidenta

Molt bé. A continuació és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, amb la diputada Lorena Roldán Suárez.

Lorena Roldán Suárez

Sí, moltes gràcies, presidenta. En primer lloc, evidentment, donar la benvinguda tant a la síndica, la senyora Giménez, com també a l'adjunta, la senyora Rodríguez, l'equip de la Sindicatura de Greuges que ens acompanya i també representants de les institucions de defensa de la infància, que sovint acostumen també a estar presents en aquesta comissió.

Vull agrair la feina. És cert que és un informe que *se ha hecho de rogar*, per dir-ho de manera col·loquial, però és cert que és una feina ingent, amb un informe molt complet i que jo crec que ha valgut la pena l'espera i, per tant, doncs agrair, evidentment, la tasca que es fa no només en els temes d'infància, sinó en la defensa dels drets de la ciutadania per part de la Sindicatura de Greuges.

Jo he de dir que a mi m'ha agradat molt aquest enfocament nou, potser, en el tema de les edats, no?, amb aquests conceptes com el ball de les edats i, sobretot, aquestes incongruències que sovint trobem i que moltes vegades també generem des de les institucions, i m'ha semblat un concepte molt novedós, en aquest sentit.

Deia la diputada que m'ha precedit que portem anys amb els mateixos problemes, però potser cal fer una altra mirada o enfocar des d'una altra perspectiva i jo ho he trobat molt interessant, sobretot també arran de successos que estan passant, sobretot en els darrers anys, amb temes, sobretot, de delinqüència, on estan implicats menors, s'ha obert aquest debat de si hem de modificar el Codi Penal per rebaixar aquesta edat. Jo crec que el concepte del discerniment, no?, que s'introdueix també en aquest informe, crec que és important i estic convençuda que serà un debat que tindrem en els propers mesos o en els propers anys, perquè és cert que, bé, tenim una tipologia potser delinqüencial on estan implicats menors en un major grau que no teníem abans.

Jo sempre parlo que a vegades hem de parlar de dobles víctimes, no?, perquè aquests menors que són els que estan cometent aquests delictes també ho són, també en són víctimes, i crec que hem de fer també una reflexió del perquè estan passant aquests fets. I parlo, per exemple, del tema de violacions grupals, etcètera,

o moltes coses que estan succeint últimament que ens han de fer reflexionar també com a societat perquè hi ha alguna cosa que no estem fent bé. Això per una banda.

I després, bé, s'ha comentat, és cert que portem anys arrossegant els mateixos problemes i, fins i tot, crec que s'han agreujat en els últims temps, i quan parlem d'infància hi ha massa nens que estan amb aquestes dificultats i que, evidentment, això ens interpel·la també com a societat i a nosaltres com a grups parlamentaris amb les polítiques que hem de tirar endavant per part d'aquest Parlament. Són nens que creixen amb dificultats, amb incertesa i doncs, sovint, també sense tenir les oportunitats més bàsiques que qualsevol menor hauria de tenir garantides.

L'informe és molt clar en aquest sentit, més d'un terç dels nens viuen en risc de pobresa o d'exclusió i, sobretot, jo vull recordar, això no són números, són vides i crec que és important perquè a vegades entrem en molts tecnicismes i se'ns oblidava el que hi ha al darrere.

S'ha parlat de les ajudes. Jo crec que aquí, evidentment, falten ajudes, però també crec que hem de pensar una mica com són aquests mecanismes o aquesta burocràcia que hi ha al voltant de les ajudes, perquè moltes vegades no arriben. I tenim famílies, tenim nens que tenen dret a rebre aquestes prestacions però que no les estan cobrant i, per tant, aquí hi ha un problema i és un problema que tenim des de l'administració, que hem de facilitar l'accés amb aquestes ajudes.

També en la franja adolescent, que es parlava també que manquen potser aquestes prestacions i hem de fer un pensament també en aquest sentit.

Pel que fa a l'habitatge. Se n'ha parlat també, l'informe assenyala el risc que tenim, bé, el risc no, la situació que tenim totalment precària de menors esperant un habitatge social, és una llista d'espera de mesos, a vegades de, fins i tot, anys en aquesta llista d'espera i, evidentment, un nen no té aquest temps. I, evidentment, si volem tenir una infantesa amb tots aquests drets, hem de garantir d'alguna manera que aquestes famílies, aquests nens no desenvolupin el seu dia a dia amb una habitació d'hotel o amb un pis sobreocupat o, fins i tot, amb circumstàncies encara pitjors i que, a més, s'estan donant amb moltíssima freqüència. De fet, en el Ple passat parlàvem dels assentaments, que cada vegada, doncs, proliferen més,

malauradament, als nostres carrers. I això insisteixo que és una situació que tampoc ens podem permetre.

Pel que fa també al tema de la protecció. Jo crec que són dades esgarrifoses aquests tres-cents infants menors de sis anys que es troben en una institució i cent trenta-sis menors de tres anys que es troben també institucionalitzats.

Parlava la síndica del dret a créixer en família, que m'ha semblat un concepte també molt maco. Nosaltres, de fet, des del Partit Popular hem engegat en aquesta legislatura una llei de modificació pel tema de l'acolliment, que està ara mateix en tràmit, i que també, si hi ha alguna recomanació per part de la Sindicatura en aquest sentit, crec que és el moment perquè tenim aquesta ponència oberta. I nosaltres des del primer moment també vam dir que volíem comptar amb el suport de tots els grups perquè insisteixo que parlem de situacions molt delicades, molt sensibles, amb criatures que, evidentment, no haurien d'estar en una institució.

Per tant, tot allò que sigui reforçar l'acolliment familiar, nosaltres el que volem és facilitar aquesta figura, donar suport també a les famílies i, sobretot, actuar abans que els problemes s'agreugin.

Intento anar molt ràpida perquè són molts temes. Però pel tema de l'educació, s'ha parlat de l'educació inclusiva. Nosaltres, en aquest sentit, estem a favor de l'educació inclusiva, però jo crec que sense diners no és inclusiva. I per tant, no sé si hem de fer una pensada de model o si el que manca són recursos o si hem de fer conviure els dos models. La veritat és que insisteixo que tenim molts dubtes perquè parlem amb les famílies i hi ha situacions molt greus que s'estan donant a dia d'avui perquè manquen vetlladores, manca formació especialitzada del professorat. I per tant, insisteixo, a favor de l'educació inclusiva, però el que no podem tenir és nens que no estiguin en condicions d'igualtat amb la resta de companys.

Més coses, per anar ràpides... Salut mental, que s'ha comentat també que tenim de nou engegada aquesta comissió de salut mental, és veritat que ens preocupa moltíssim. És cert que, sobretot després de la pandèmia, hem parlat moltíssim de salut mental i era un problema que ja existia, però que potser ens hem conscienciat tots més i crec que ho hem d'aprofitar.

Jo voldria parlar també de dades de suïcidi juvenil, que ens preocupen moltíssim en aquest sentit també. No sé quina és la visió que tenen des de la Sindicatura de Greuges i què podrien fer, més enllà de donar aquestes places al CDIAP, al CSMIJ, etcètera, perquè és veritat que manquen també professionals i tractaments, que a vegades triguen moltíssim en arribar.

Què més? M'he apuntat un munt de coses, no em dona temps, em queden trenta-vuit segons. Però també volia parlar sobre el tema de xarxes socials, que crec que està també molt relacionat amb el tema de la salut mental. Crec que tot el tema de xarxes socials avança molt més ràpid que no nosaltres a l'hora de legislar i de fer aquests protocols, i ens agradaria saber també les recomanacions per part de la Sindicatura en aquest sentit, si hem d'acotar o no. Ara hi ha països, per exemple, Austràlia, que prohibiran l'accés dels menors de setze anys en aquestes xarxes socials. No sé si hi ha alguna mena també de recomanació per part de la Sindicatura en aquest sentit.

I jo ja per acabar, presidenta, molt ràpidament, sobretot nosaltres insistir que quan parlem de nens, quan parlem d'infància, quan parlem d'adolescència, crec que hem de deixar el debat ideològic de banda i centrar-nos en els temes que importen, que són els que recull aquest informe, aquestes mancances, crec que és una obligació moral. I, per tant, nosaltres agafem també el compromís d'estudiar aquestes recomanacions, que crec que ens hem quedat, justament, a la part de l'exposició aquí, però que tindran deu minuts més, i convertir aquestes recomanacions, si podem, doncs en polítiques públiques.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. A continuació serà el torn del Grup Parlamentari dels Comuns, amb la senyora Núria Lozano Montoya.

Núria Lozano Montoya

Bona tarda. Gràcies, presidenta. I moltes gràcies a la Sindicatura, a la síndica, a la senyora Giménez-Salinas, també a la senyora Rodríguez, adjunta per la defensa dels drets infants i adolescents, per la seva compareixença, però, sobretot, per la

tasca desenvolupada i que podem veure plasmada en aquest exhaustiu informe, que comença, precisament, amb una reflexió que hem trobat molt interessant sobre l'edatisme com a causa de discriminació, resultat de visions de la infància basades en aquest concepte de la minoria d'edat com a sinònim d'incapacitat natural o d'irresponsabilitat o de falta de criteri personal, que són també causa de vulnerabilitat i desprotecció, més enllà de la incongruència que situava vostè respecte a la regulació de les capacitats que implica cadascuna de les diferents edats.

Són prou conegudes les estadístiques que identifiquen aquest segment d'edat com el que menys veu modificada la seva pobresa després de les transferències públiques. Per què? Doncs perquè, pràcticament, no existeixen més enllà del moment del naixement, de fet, estem a la cua d'Europa en matèria de prestacions econòmiques per infants, només per sobre de Portugal i de Croàcia.

D'aquí la importància del complement de renda garantida proposada pel Grup de Comuns, actualment en tràmit legislatiu, per un import de 200 euros mentre no estigui en vigor la prestació universal de criança proposada pel Ministeri de Drets Socials, que encapçala el nostre espai polític, davant la falta d'idoneïtat del CAPI, que és una prestació de caràcter decreixent, conforme va avançant l'edat.

I també el fet que hi ha la majoria de prestacions orientades, pràcticament de manera exclusiva, a satisfer les necessitats dels progenitors i no dels menors, sobretot pel que té a veure amb la conciliació de la vida personal i familiar, com és el cas de les llicències, però en molts casos no retribuïdes tampoc. El que torna a posar l'accent, bàsicament, en un important biaix de gènere, i és que les cures segueixen sent cosa de dones i, per tant, són les dones les que han d'assumir aquestes llicències que no estan retribuïdes.

Desafortunadament, un any més, l'informe descriu una situació molt preocupant, com és l'augment de la vulnerabilitat social, amb xifres molt elevades, que impacten negativament en la vida d'aquests infants, des de malestar emocional, la falta d'equitat territorial en l'accés a oportunitats educatives, prematur abandonament escolar o, fins i tot, dèficits a l'atenció pediàtrica, després m'hi referiré a alguna d'elles, que el situa en desavantatge a l'accés a serveis públics i als drets de la ciutadania.

Ens amoïna l'elevada xifra d'expedients que acaba en desemparament, potser perquè treballem més aplicant la lògica del sistema que intentant veure les famílies com a aliades perquè és, precisament, aquest vincle amb la família el que caldria mimar, cosa que implica modificar l'enfocament per revertir aquest vuitanta per cent de menors que no tornen a conviure amb la seva família per un enfocament més preventiu, amb l'objectiu de mantenir l'infant al seu entorn habitual i, per tant, el suport i capacitat de les famílies biològiques, el que implica una reducció dràstica, d'altra banda, del nombre de residents als centres, només possible si la institucionalització esdevé una sort de recurs d'última oportunitat, que sota el nostre punt de vista és el que seria...

Fitxer 6

...desitjable.

Una qüestió relacionada amb la participació del menor, ja que es reconeix només als majors de dotze anys el dret a notificació de la resolució de desemparament i la possibilitat d'impugnar-la i també es requereix només als adolescents el consentiment per formalitzar l'acolliment, mentre als informes tècnics, resolucions administratives i decisions posteriors al desemparament doncs gairebé mai no s'explicita com s'ha informat a l'infant o a l'adolescent, com se l'escolta, quina és la seva opinió, com es ponderen les seves manifestacions.

De fet, hi ha un clar conflicte d'interessos en què la representació legal del menor correspongui a la mateixa DGPIA, que l'ha separat de la seva família, sense poder designar una representació lletrada pròpia i, per tant, sense que hi hagi cap contrapunt als punts de vista de l'Administració. Com plantegen que podríem resoldre aquesta contradicció?

Problemàtiques que cal afrontar, d'altra banda, amb la participació real d'infants i adolescents. Els nens i nenes tenen drets a ser informats, a participar en la presa de decisions dels temes que els afecten, volen i poden expressar les seves opinions i és responsabilitat del Govern català articular els mecanismes per consultar-los.

Entraríem amb més detall en aquesta qüestió, però com que ja ha marxat la comissió d'investigació, doncs ja hi entrarem allà amb més detall. Només dues pinzellades, i és que si volem que el Departament de Drets Socials i Inclusió pugui garantir l'exercici dels drets als infants i adolescents, doncs l'antiga Direcció General, més enllà del canvi de nom, haurà de fer una transformació profunda.

I també qüestionar-nos per què pensen vostès que es va externalitzar part del nucli essencial del dret com, per exemple, les prestacions d'extutelats o la tramitació de permisos de residència i de treball, que ara s'han recuperat, però que al seu moment estaven externalitzades.

Un servei públic essencial com la salut no es presta en les condicions adequades, no es prioritza l'accés dels infants a l'atenció sanitària, i això fa que els esperes siguin més elevats que el cas de la població adulta. També pel que fa a l'accés de recursos de salut mental, com és el cas del CSMIJ, que hauria d'estar millor dimensionat tenint en compte la situació, no només en salut mental, sinó també en benestar emocional, com vostès plantejaven, d'infants i adolescents.

Destaca, a més a més, la importància de l'assetjament escolar, també *online*, cada cop més freqüent i que va associat amb pitjorament de la salut emocional d'infants i adolescents.

Aquesta edat és molt important per prevenir, per detectar, per treballar problemes associats amb els canvis, particularment en l'adolescència, no només en salut mental, també en altres qüestions, i, en canvi, la política de concentració pediàtrica provoca una falta d'atenció ordinària, també d'urgències en alguns municipis, que el situen en una situació pitjor que la resta de la població pel que fa a l'accés a l'atenció sanitària especialitzada, també pel que fa al llindar d'edat d'aquesta especialitat.

Una altra qüestió clau, l'elevat cost de l'habitatge provoca pobresa. Segons Unicef, si es tingués en compte l'esforç habitacional de les famílies amb nens i nenes a càrrec, la taxa de pobresa infantil es veuria incrementada en deu punts a Catalunya i ja tenim una taxa molt elevada. Per tant, estaríem anant a uns nivells absolutament insostenibles.

I malgrat la situació és una barrera important per la criança i drets dels infants, doncs la infància és invisible pel que fa a la legislació en matèria d'habitatge. Quin tipus de

mesures consideren vostès que caldria incloure als plans d'habitatge estatals i autonòmics? Perquè les dades són contundents, Espanya és el quart país de la Unió Europea en percentatge de famílies amb despesa excessiva en el lloguer o la hipoteca. Un 11,5 per cent de la infància viuen en una llar amb sobrecàrrega de despeses i un 6,2 per cent dels nens tenen una mancança material severa, el que provoca impacte sobre la seva salut i rendiment acadèmic.

I, a més a més, segons les dades de la pròpia Mesa d'Emergències, el temps d'espera per un habitatge social és de setze mesos i en el vint per cent dels casos supera els dos anys, sent superior el cas de les famílies amb infants, el que encara agreuja més aquesta situació.

Per això considerem molt important desplegar un pla urgent de garantia del lleure educatiu gratuït, incrementant l'accés al lleure fora de l'escola, independentment de la capacitat econòmica de la família per garantir la igualtat d'oportunitats.

I acabo, una de les qüestions que apareixia era la baixa participació política, quelcom que per ser revertit exigeix que donem resposta a les seves necessitats i interessos perquè vegin la utilitat de l'activitat pública i considerem per tal també profitosa la seva implicació en la mateixa. De moment, sembla ser que no progressem adequadament, si tenen algun plantejament al respecte.

Gràcies.

La presidenta

Molt bé, moltes gràcies, diputada. I a continuació és el torn del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, amb el diputat Mario García Gómez.

Mario García Gómez

Gràcies, presidenta. Bona tarda. Primer de tot, donar la benvinguda a la síndica i a la seva adjunta, la senyora Rodríguez, i agrair-los tant la seva presència avui a la comissió com el fet d'aquest informe extens, intens i que al nostre entendre abasta totes les esferes de la infància.

A mode d'introducció de la meva intervenció, val a dir que entenem que aquest Govern està en la línia correcta. Exemple clar d'això és que el primer informe del Comitè d'Experts per a la Transformació i la Innovació Social, el CETIS, comitè

configurat a partir de l'impuls del propi Govern, està precisament dedicat a la infància i a proposar mesures per erradicar la pobresa infantil.

És ben cert que Catalunya arrossega des de fa dècades un problema greu de pobresa infantil i aquest problema té arrels profundes i no les resoldrem d'un dia per l'altre. Però sí que compartim amb el Govern el fet d'entendre l'abordatge de la infància, de tenir una bona infància a Catalunya, com a un objectiu polític de primer ordre.

Però val a dir que, a data d'avui, Catalunya no ofereix encara a les llars amb infants en situació de pobresa uns recursos públics que la puguin corregir, en correspondència als que atorguen altres països amb un nivell de desenvolupament econòmic similar al nostre. I que l'impacte reductor de la pobresa infantil de les transferències econòmiques que fan les nostres administracions públiques és molt baix en termes comparatius amb la resta de la Unió Europea.

Aquesta és la nostra realitat de present i cal ser realistes en la solució d'aquesta problemàtica i fer-ho tenint sempre ben present que invertir en la infància és invertir en el nostre futur com a societat, donat que les desigualtats en la infància del present seran les desigualtats en els adults del futur.

I entro ja en el seu informe. Respecte a la qüestió de la minorització de la infància, restem plenament d'acord. I tot i el reconeixement de la pròpia convenció dels drets del nen, els infants continuen sent percebuts en la nostra societat com a persones en projecte, amb una sèrie de drets, sí, però que resten subordinats a la voluntat adulta.

Entenem que el fet de diferenciar entre la capacitat natural i la seva capacitat jurídica de les persones de la nostra societat en funció de la seva edat pot ser una font de desigualtat o de discriminació, especialment quan limita l'accés a drets i oportunitats.

Els infants i adolescents són titulars de drets propis i no només receptors de protecció. Aquest és avui un principi estructural de totes les polítiques de la Generalitat de Catalunya en matèria d'infància.

I entenem que diferenciar les persones per l'edat és una forma més de discriminació, relacionada amb els estereotips i els prejudicis que tenim en relació a l'edat. I que

aquests prejudicis on la infància es veu com un estat inferior de la vida d'una persona poden tenir un impacte tan negatiu en el benestar dels infants com ho fan els discursos basats en el racisme o el sexisme.

Defensem que les opinions dels infants i adolescents han de ser escoltades i valorades en igualtat de condicions i que la seva participació en la presa de decisions és un requisit essencial per garantir una societat més justa i inclusiva.

Sobre les qüestions dels drets. Entenem que si bé el dret a rebre el suport dels progenitors està reconegut per al conjunt d'infants i adolescents, aquesta responsabilitat dels progenitors requereix el suport actiu de les polítiques públiques i ho requereix per tal d'assegurar que la criança es desenvolupa en condicions de dignitat, equitat i benestar.

En aquest sentit, les polítiques de suport a les famílies es concreten en el Pla interdepartamental de suport a les famílies 2024-2028, mesures que han de ser universals, accessibles i suficients, evitant que quedin limitades a determinades franges d'edat o condicionades exclusivament al nivell d'ingressos. El suport a la criança ha de ser entès com una inversió social que repercuteix directament en el benestar dels infants i en la cohesió de la nostra societat.

Al respecte és llarg el camí que ens queda per davant, tenint en compte que el 27,6 per cent dels menors de setze anys resten en risc de pobresa. I estem d'acord amb vostè, síndica, amb la idea que els requisits establerts per a la concessió d'aquest ajut econòmic no són prou inclusius.

Així, segons la darrera avaluació realitzada per Ivàlua en la perspectiva d'infància, durant el període 2021-2023, es calcula una taxa de *non take-up* del 73,3 pel conjunt d'infants i adolescents perceptors. Això implica que un vint-i-set per cent són elegibles com a perceptors, però que no reben la renda garantida de ciutadania. Addicionalment, el seixanta-sis per cent de les llars amb infants i adolescents continuen en situació de pobresa severa, fins i tot després de rebre la prestació, mentre que això només passa en el 4,4 per cent de les llars sense infants. Cal, doncs, millorar tant en la cobertura de les prestacions com en l'abast de les mateixes.

I esperem aquí que el treball en ponència per tal de modificar la llei pugui arribar a bon port i es pugui assolir que sigui compatible amb les rendes del treball i els ajuts

pel lloguer, tot creant un complement per la infància per ampliar la seva cobertura i que arribi a tothom que ho necessiti.

Pel que fa a la protecció contra el desemparament, cal dir que, malauradament, puja la institucionalització en 2024. El 58,4 per cent dels nens amb mesura de protecció restaven en centres residencials, tot i la recomanació de prioritzar l'entorn familiar.

Persisteixen problemes en els acolliments d'urgència, que es perllonguen més del previst. Esperem i desitgem al respecte que les modificacions legislatives pendents arribin a bon port i puguem millorar aquestes dades.

Volem destacar la importància aquí que el sistema de protecció a la infància actuï com una xarxa de seguretat per garantir que els infants i adolescents privats d'un entorn familiar adequat rebin una atenció especialitzada, estable i orientada al seu benestar integral.

L'objectiu familiar és assegurar que totes les mesures, acolliment familiar, recursos residencials, suport socioeducatiu, atenció terapèutica, siguin proporcionals, temporals i centrades en l'interès superior de l'infant.

Així mateix, considerem que la protecció contra la violència és entesa com un principi rector del sistema de protecció, fonamentat en la universalitat, la igualtat i l'adaptació a les necessitats individuals.

Respecte a l'accés a la salut i, en concret, a l'accés als serveis de desenvolupament i atenció precoç dels infants, val a dir que actualment el 14,3 dels infants menors de sis anys de Catalunya són atesos pel CDIAP i la xarxa de serveis d'atenció precoç s'ha ampliat fins a cent quatre centres, reforçant la cobertura territorial, amb una mitjana de 39,5 dies d'espera.

Cal fer esment també de l'augment de la feina que està fent el Departament d'Educació i Formació Professional, d'acord?, tot i que no pot allargar l'edat d'escolarització obligatòria fins als divuit anys perquè és un tema més de caire legislatiu, no? Però sí que posar en valor que aquest inici del curs escolar s'han matriculat un total de més de setanta mil alumnes en els ensenyaments de formació professional, que és una nova xifra rècord que assoleix Catalunya i que també ha

suposat un salt històric en matèria d'implantació i reconeixement social d'aquests ensenyaments.

Compartim amb la síndica –disculpi, presidenta– el fet que cal millorar també els espais de lleure, que són per a nosaltres també espais educatius i que els ingressos familiars o una oferta desigual per proximitat als domicilis determinen la participació dels infants.

Per acabar, i no em dona temps d'acabar tot el que havia redactat... (*Veus de fons. L'orador riu.*) Sí que hi ha una cosa clara del seu informe, síndica, que aquestes millores en el rerefons expressen la necessitat de dues coses al nostre entendre: la necessitat d'un nou sistema de finançament i la necessitat d'un nou pressupost a Catalunya que pugui donar compliment a una bona cura de la nostra infància.

Gràcies.

La presidenta

Molt bé, gràcies, diputat. I ara tenen deu minuts per... (*Veus de fons.*) Sí. (*La presidenta riu.*) Per intentar respondre una mica tot allò que hem plantejat els grups.

La síndica de greuges (Esther Giménez-Salinas i Colomer)

Tot allò és impossible. En tot cas, moltíssimes gràcies. Jo recolliré alguns aspectes i tu, Aida, fas després complementari. Però, per cert, ara són deu minuts perquè posava..., només.

A veure, alguna cosa és amb caràcter general, i encara que després intentaré respondre alguna individualment, però la majoria són de caràcter general, també avanço que moltes de les coses que han dit i que ens han preguntat nosaltres les hem apuntat i si en algun moment determinat podem respondre amb més tranquil·litat i sense mirar...

A veure, el famós tema del càstig físic i... Jo els hi haig de dir una cosa, pensem en les dones, i ara...

Fitxer 7

...m'adreço específicament a les dones. Quan va començar a canviar el sistema que els marits o les parelles podien pegar les dones sense que passés res? Quan vam tenir la possibilitat de denunciar-ho. Quan la denúncia va tenir un recolzament, diguem-ne, que no era que tu t'hi enfrontessis, perquè jo en el passat recordo haver treballat amb moltes dones... És a dir, jo no em puc enfrontar amb la meua família i no ho puc denunciar perquè, si ho denuncio, em poso malament amb la família que m'està recolzant i, per tant, tinc aquesta dificultat. Va ser oficines d'atenció a les víctimes, va ser tot un procés que en aquests moments, no dic que sigui fàcil, eh?, perquè també continua, però no recau només exclusivament en les dones, tenen una mica de protecció i, per tant, ja no tens aquesta característica tan negativa.

Què passa amb els infants? Jo només li dic, què significa denunciar els teus pares? És clar, és que... Hem fet tota l'explicació d'infants, i vostè ho ha apuntat també, són dependents de les seves famílies i, a més a més, és un sistema contradictori perquè estimen els seus pares, ja no me'n vaig a l'extrem, però separar-los també és molt difícil.

Per tant, o introduïm una figura, que no sé quina ni com, però o introduïm un suport perquè ajudi els infants no a denunciar com denuncien les dones, però sí a conèixer i poder, o sinó no trobarem solucions. Per què? Perquè tu no et pots enfrontar amb la teua família, anar al jutjat i dir: «Vinc a denunciar el meu pare», com si fos un..., o a la mare, és igual, com si fos la cosa més senzilla, no? O muntem un sistema de suport, abans també s'ha parlat en el tema de protecció de tenir un advocat propi, que jo també estic d'acord, però o pensem que és molt difícil amb el tema familiar, o sinó és com un brindis al sol, disculpin, però no hi ha manera.

Per tant, s'ha d'acompanyar, a les dones ens va costar moltíssim. Jo recordo, crec que era fins..., ara no me'n recordo de memòria, però el dret de correcció dels pares, al voltant de mitjans del 80, Codi Penal, si causaven lesions que no trigaven més d'un mes a curar-se, no era delictes. És a dir, estic parlant de mitjans del 80, eh? Imaginin com havien de pegar els pares o quin tipus de càstig havien de fer. Per què? Perquè el dret de correcció formava part de... Després es va canviar, es va canviar el Codi Civil, ara, en aquests moments, però ja no és un problema legal, és

un problema de com denuncio, de com tinc aquesta protecció per no tenir jo sol que enfrontar-me.

Parlo, bàsicament, a partir d'una certa edat, set, vuit, nou, no parlo, evidentment, dels infants petits, que llavors la denúncia és més fàcil a través d'altres persones. Però si nosaltres creiem que ells poden exercir aquests drets, han de tenir una ajuda, sinó és impossible.

I les dones continuàrem igual si no hagués estat tot aquest moviment que tu ja no et trobes tan culpable... M'estic menjant tot el temps i estic amb la primera resposta. Aniré...(L'oradorariu.) Però això és una resposta una mica a tots, perquè tots han demanat i com, i amb temes de salut mental. O tenim molt present que això necessita un acompanyament o, sinó passarà com les dones.

Primera reflexió i... (Veus de fons.) Complementes això? Sí, d'acord.

L'adjunta al síndic de greuges per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents (Aida Covadonga Rodríguez Giménez)

Sí, complemento això amb dos..., perquè hi havia una pregunta concreta sobre el síndic i com el síndic havia treballat la qüestió i altres informes on això havia aparegut.

Fins al 2021, efectivament, el síndic demana que el Codi Civil català sigui més explícit en la seva formulació respecte a aquest dret de correcció, respecte, no?, vinculat a l'educació, és a dir, en aquest sentit.

Però és veritat que a partir del 2021 amb la LOPIVI, és la LOPIVI qui està recollint, diguem, aquesta prohibició explícita i un canvi també, no?, que jo crec que era el Comitè dels Drets dels Infants que el 2018 li diu a Espanya en la seva revisió que, igual que té una bona llei, diguem, pel que fa a violència contra les dones, doncs que apliqui en la mateixa línia pel que fa als infants, no? I, per tant, la LOPIVI el que ve a dir és o ve a canviar la concepció del que és violència o del que és el bon tracte i el maltractament als infants.

Llavors, molt interessant el seu desplegament, que encara estem assistint a aquest desplegament, perquè hi ha dues figures importants. Una és la del coordinador de benestar i convivència a les escoles, que fa també aquesta tasca de prevenció,

detecció, però que a mi em sembla que en fa una molt important, que és la d'informar els infants, fer prevaldre als infants el dret a viure una vida lliure de violències en qualsevol dels seus àmbits de convivència.

I després, evidentment, tot el tema, que ara estem vivint en el gran desplegament, de les polítiques de protecció que han de tenir totes les entitats, institucions o espais on hi hagi infants i la figura del delegat de protecció en la mateixa línia, que és qui, d'alguna forma, referencia, estableix un mecanisme, és un canal segur de denúncia, com deia la síndica, i de molts altres elements. Però sobretot aquest missatge als infants, que és: teniu dret a ser ben tractats, no només a no rebre una violència o un maltractament, sinó a ser ben tractats, no? Per tant, jo crec que la LOPIVI i el seu desplegament ha de ser aquest espai definitiu, no?

La síndica de greuges (Esther Giménez-Salinas i Colomer)

Sí, però si això no ho acompanyem d'un acompanyament molt important, és molt difícil, insisteixo, denunciar els teus pares, com era molt difícil temps enrere denunciar el teu marit, eh? I el que va portar fins a l'extrem va ser això, però bé el...

Després, un altre tema respecte al que demanava la diputada Najat, hi ha un punt que, evidentment, estem a l'espera a veure aquests plans que s'han anunciat, canvi de noms, etcètera, a veure amb què es concreten, eh? Com és? Quin és el pla? Què és el que es farà?

I dintre d'això jo els trasllado a vostès una petició, l'hem fet més d'una vegada, que és respecte al tema d'infants de zero a sis anys. O tenim una llei que prohibeixi la institucionalització dels infants de zero a sis anys, o són fills de Napoleó, que dic jo, que o tenim la llei amb prohibició, sinó no sortirà endavant. Perquè nosaltres ja portem tres anys i mig i el que ha passat és que ha crescut una mica.

Per tant, o tenim molt clar que un infant de zero a sis anys, llevat d'una situació extrema, no parlo de dos o tres mesos, però no pot créixer en un centre residencial per bo que sigui, o ho prohibim per llei... I, per tant, crec que estic en un lloc que podem anar-ho a prohibir-ho per llei, però... O sinó no es farà perquè és massa difícil, després ve la urgència, després..., i fa molt de temps que ho estem dient, almenys des que jo, no des que he arribat a síndica, sinó que molt temps abans. Perquè un

nen ha de créixer, té el dret a créixer en família, i si no és la seva, el més semblant possible.

I si això ho trasllem als infants de zero a sis anys, encara més. És a dir, a mi m'agradaria que fos de sis anys en endavant, però com a mínim, com a mínim, aquesta primera infància.

I per tant això, jo crec que d'alguna manera també estava, ho han dit més d'un, per tant, ho trasllado, però està a les seves mans, eh? I dubto, dubto que algun partit o que alguna..., digui no, no, jo no, seria un consens molt fàcil, no hi ha ningú que pugui arribar a dir, no, un nen no té dret a créixer en una família, ho dubto molt, eh?, un nen petit. I per tant, primera infància és potser el més important.

I com que m'estic menjant... Ens deixaràs, presidenta, tres minuts o no? (*Veus de fons.*) No? Per què...? (*Rialles. L'oradorariu.*) Bé, doncs si no m'ho deixes, sinó deixo a l'adjunta sense temps, per tant, el... (*Veus de fons.*) No, home, sí que passa.

Hem parlat molt també del tema de la pobresa. Per què no s'inverteix? Pel mateix de sempre, perquè no tenen aquesta capacitat de reivindicació, perquè som nosaltres que reivindicuem per ells. Si ells tinguessin aquesta força per reivindicar, les situacions serien diferents.

I un petit apunt al tema de delinqüència o no. No hi ha més delinqüència, eh?, estadísticament. Ja saben que la delinqüència moltes vegades no és tant si n'hi ha o no n'hi ha, sinó una policia més eficaç, més detenció. El que hi ha és un delictes que ha augmentat molt a tot Europa, que és agressió sexual amb els joves. Fa uns deu anys, pràcticament, era un delictes inexistent.

Llavors, la meua reflexió en veu alta és, era inexistent o no s'atreveix a denunciar-ho? Perquè tornem a determinades realitats. Llavors, a tot Europa és l'únic delictes que augmenta en els joves. I, per tant, jo la interpretació que faig és, no és que augmenti, és que es comença a veure. Però la resta, la resta de delictes està relativament semblant.

Què passa? Que un delictes molt greu, en un moment determinat, crea molta alarma social i llavors posa en crisi tot el sistema. Jo crec que el que hauríem d'analitzar és la situació global, no tant un moment en concret.

I com que et deixo sense, jo callo aquí. *(Veus de fons.)* No, clar, tindria alguna cosa més, però sinó, pobra, la deixo sense temps.

L'adjunta al síndic de greuges per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents (Aida Covadonga Rodríguez Giménez)

No, però jo parlar ja amb la llum vermella ja em... *(L'oradorariu. Rialles.)* No em motiva gaire, parlar amb negatiu ja no...

La síndica de greuges (Esther Giménez-Salinas i Colomer)

Bé, els hi passarem tot. *(Veus de fons.)*

L'adjunta al síndic de greuges per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents (Aida Covadonga Rodríguez Giménez)

És que costa, eh?, acotar.

(Veus de fons.)

L'adjunta al síndic de greuges per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents (Aida Covadonga Rodríguez Giménez)

Jo li volia contestar a la diputada Najat sobre el tema del CDIAPs, que ha sortit, doncs, una mica el desplegament que es va fer durant el període polític anterior, que, evidentment, des del síndic la valoració que en fem és altament positiva. Es tracta, doncs, com dèiem, de serveis que són la prevenció en el sentit més pur, perquè, a més, són serveis que treballen amb la família. I això sovint no és habitual.

Per tant, entenem que cal revertir, no?, la manca de cobertura, en aquest sentit, que és el que afecta, diguem, a la població que hauria de poder, els infants que haurien de poder-hi accedir, fins a l'edat en la que teòricament el servei està dissenyat, que és fins als sis anys. I, evidentment, la reducció de les llistes d'espera.

Tot el que té a veure amb famílies, també ho volia vincular amb la qüestió del programa que ha finalitzat de famílies especialitzades amb els infants, no?, en els que hi ha, diguem, tota una situació de màxima complexitat, de salut mental, de diagnòstic i conductual, doncs, evidentment, el problema és que l'alternativa per a aquests infants és una institucionalització.

Llavors, malgrat que nosaltres ens posicionem habitualment, no?, en contra de la institucionalització, sí que entenem que a vegades en els extrems hi ha casuístiques que són difícilment, diguem, acompanyables si no és així, no?

En aquest sentit, hi ha alguns serveis com acompanyen, per exemple, que caldria redimensionar i que, efectivament, sempre estan pensant en fer una intervenció acotada en el temps, institucionalització, però una institucionalització d'un o dos anys com a màxim. Són programes molt acotats que treballen també per al retorn amb la família i en el comunitari.

Però, evidentment, el que entenem és que, diguem, pertoca al Govern valorar quins són els programes que funcionen i no funcionen, però tot el que sigui treballar en un entorn familiar, doncs, evidentment, és per a nosaltres prioritari.

Pel que fa a la qüestió del canvi de nom, crec que era de la secretaria, s'havia apuntat aquí, això és una qüestió que ha anat sortint en diverses situacions, ocasions. I tant des de la institució, la síndica i jo mateixa, doncs lamentem aquesta desaparició del terme «infància» perquè, malgrat no respongui, segurament, a una voluntat evidentment política, sí que té uns efectes. I en aquest sentit, val la pena repensar-hi, que ja ho sabem, ho hem après al segle XX, XXI, el que no té nom no existeix, etcètera, etcètera, són mantres que els tenim ja bastant apresos en aquest sentit.

I tornant, simplement, a una qüestió abans del tema que plantejava la diputada Rosa Jové, a la qüestió dels malestars i de la salut mental, que quines posicions teníem. Des del síndic, ja en els informes anteriors i aquest també, hem plantejat, evidentment, una atenció més comunitària, no?, pediatria, escola..., tot l'entorn de la infància, que al final la infància ja està vista, no?, per diversos serveis que estan al seu abast i que poden atendre. Entenem que aquests són recursos que tenim a l'abast i que simplement els hem de coordinar de manera adequada i, per tant, la qüestió de la coordinació és fonamental.

I jo, per tancar, simplement volia també plantejar-li a la diputada Lorena Roldán la qüestió de xarxes, que és veritat que no havia sortit, però sí que havia sortit la qüestió de salut mental. I dir que sabem, reconeixem com a societat que els elements de salut mental, les dificultats de salut mental estan vinculades amb abusos de vegades de les pantalles, que també coincideixen sovint amb les famílies amb menor capital

social, cosa que és lògica, vull dir que hi ha més dificultats per estar acompanyant els infants. Això ho vincularia amb una demanda per un lleure, efectivament, universal, gratuït, accessible, que, efectivament, pugui donar una alternativa a aquest ús, diguem, de pantalla. També, evidentment, doncs més polítiques d'acompanyament a les famílies. Però vinculava també en aquest sentit salut mental, xarxes socials i tòxics, no? I, per tant, activar tots aquests mecanismes i serveis.

Sobre la qüestió d'Austràlia, o si és o no és el camí la prohibició, és un debat etern, no?, que és si hem de prohibir o no hem de prohibir davant d'allò que ens genera riscos i dificultats. Home, crec que hem d'estar atents a veure què succeeix, però la prohibició per ella mateixa mai és suficient. És a dir, tot el que no sigui acompanyar, formar, atendre aquests joves i modelar des de...

Fitxer 8

...l'adult en l'exemple d'aquest ús de les xarxes, segurament serà insuficient en aquest sentit, no?, però caldrà veure cap on avança aquesta proposta o aquesta llei d'Austràlia.

La presidenta

Molt bé, gràcies. Heu dit que volíeu intervindre? Sí? Doncs vinga. Doncs teniu trenta minuts, eh? *(Veus de fons.)* Mani? *(Veus de fons.)* Sí, exacte.

Ara podeu fer una intervenció..., sí, una pregunta. Mireu de ser una miqueteta breus. Llavors fem el mateix ordre, faríem primer la diputada de Junts. *(Veus de fons.)* Sí, sí, podreu contestar. *(Veus de fons.)* Sí, però valtres no us passeu, eh?

Rosa Jové i Montañola

No, jo només era per dir que la solució...

La presidenta

Espera, espera, un moment, un moment, un moment. Espera, posarem... *(Veus de fons.)*

Sí, diputada, sí.

Rosa Jové i Montañola

Jo només era per dir que m'ha semblat molt bé el que heu contestat, les mesures sobre el càstig infantil. Jo us diré una idea, no sé fins a quin punt. No sé si això ho hauria de mirar tant el Coordinador de Convivència i Benestar que ja hi ha a les escoles, però sí buscar una figura, a vegades més lligada a justícia, potser els psicòlegs judicials, potser alguna cosa així, per detectar els problemes. És a dir, no té per què ser una denúncia penal. El nen, a través d'algun mecanisme que hi hagi, podria dir-ho i fer una intervenció amb pares, perquè la majoria dels pares no és que siguin maltractadors, és que no saben educar d'una altra manera perquè és la que han rebut ells, d'acord? I potser amb aquests dos pares ben intencionats, explicant-los que poden fer altres coses..., perquè molts diuen: «Ah, no els podem pegar?», eh? Vull dir, ni ho saben. Doncs això potser es podria solucionar.

I també, aquests pèrits ja poden veure quan darrere d'aquests pares hi ha una negligència més gran o no, i jo potser començaria per aquí. Però era un suggeriment només per dir-lo. I ja està, au.

La presidenta

Gràcies, diputada. A continuació, doncs el Grup Parlamentari del Partit Popular. *(Veus de fons.)* Què? *(Veus de fons.)* Ah, també voleu? *(Veus de fons.)* Ah, bé, és que abans ho he preguntat i no m'heu dit res. D'acord, doncs el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, la diputada Najat Driouech.

Najat Driouech Ben Moussa

Gràcies, presidenta. Bé, aprofito també jo aquests dos minuts per també aprofundir en algun tema que crec que no hem tingut l'oportunitat també de tractar i que és cabdal, no?, i és el tema de la participació infantil. L'informe en parla, la síndica, l'explicació, i la síndica adjunta també n'ha parlat i ha posat exemples. Però compartim des d'Esquerra Republicana que potser cal enfortir més aquesta participació. Cal, potser, a part dels espais de participació habitual, que no tots els ens locals, per exemple, tenen, que és el Consell dels Infants, cal valorar altres àmbits o aspectes per poder posar en valor aquesta participació.

I crec que aquí també estaria bé que poguéssim parlar de la participació infantil a la presa de decisions d'aquelles accions o polítiques que al final tenen un impacte directe sobre el seu dia a dia. No sé si en teniu previst potser fer alguna..., no sé si cal un informe sencer, però sí que algun element o alguna recomanació que vagi en aquesta línia, no?

Posem exemples. Parlem molt de la participació, però a vegades es dissenya una plaça que és un parc infantil i en cap moment li ha passat pel cap a l'arquitecte o a l'ajuntament que potser qui jugarà allà són infants i potser tenen el dret de decidir com volen que sigui aquesta plaça, no?

Un altre aspecte que tampoc n'hem parlat gaire, i és el tema de l'abandonament escolar. La síndica adjunta ho ha parlat i estem aquí, a Catalunya, l'abandonament escolar no és que en puguem estar orgullosos d'aquesta taxa, si no estic equivocada era el tretze per cent d'aquest abandonament escolar, 13,8, i tots sabem a qui afecta, a quina tipologia d'alumnat afecta, no? I fa poc també han presentat aquesta campanya de la Fundació Jaume Bofill.

I aquí jo voldria també preguntar, més enllà de l'oferta educativa, de la formació professional, potser no hauríem de valorar o d'avaluar aquesta orientació educativa que es comença a quart d'ESO que potser l'hauríem de començar a tercer d'ESO? Pregunto a la síndica i a la seva adjunta. Perquè crec que si comencem aquest recorregut, no?, aquest acompanyament centrat en l'alumnat a tercer de l'ESO encara tindrem temps i marge per poder treballar i que aquest alumne o aquesta alumna no abandoni...

La presidenta

Acabem.

Najat Driouech Ben Moussa

...a quart de l'ESO.

Moltes gràcies.

La presidenta

A veure, hauria de ser, jo crec, una mica puntualitzar algunes coses. Penseu que després tenen cinc minuts. Vull dir, no anem a posar plantejaments nous perquè llavors no s'acabarà mai, diguem-ho així, perquè podríem estar molta estona aquí, no? Però, de fet, aquest temps va estar consensuat i, llavors, a mi em pertoca de posar una mica d'ordre a tot plegat, eh? I, llavors, anem-ho a fer una mica entre tots..., fem-ho fàcil, diguem-ho així.

I a continuació, doncs amb el Grup Popular, la diputada Lorena Roldán Suárez.

Lorena Roldán Suárez

Sí, gràcies, presidenta. Jo de manera molt ràpida també per fer una precisió amb el tema de l'augment de delictes. No em referia a l'augment de delictes, sinó era una reflexió entorn al concepte o el que es parla a l'informe del tema de discernir, no?, de si el jovent té aquesta capacitat de discernir i a partir de quina edat tenen aquesta capacitat de discernir i que, evidentment, no podem fer un criteri objectiu per tota la canalla perquè cadascú té el seu grau de maduresa, i ho parlava també la síndica que fins i tot doncs hi ha adults que hauríem de valorar aquest grau de maduresa.

Però era més en aquest sentit, sobretot, perquè és veritat que són delictes o tipologies de delictes com pot ser l'assetjament escolar, que està desembocant en casos molt greus, o, per exemple, el tema de les agressions sexuals, que és veritat que causen moltíssima alarma social però també moltíssima preocupació. Llavors, era més una reflexió en aquest sentit de si és adient o no doncs obrir aquest debat perquè hi ha com un rum-rum a la societat de si hem de tocar o no el Codi Penal per parlar del tema de la responsabilitat penal. Era en aquest sentit només.

I aprofito el fil que obria la diputada d'Esquerra Republicana pel tema de l'abandonament escolar. Una de les recomanacions que fa aquest informe és, precisament, allargar l'etapa obligatòria escolar fins als divuit anys. A mi m'agradaria saber, perquè ho desconec, si hi ha experiències en altres països del nostre entorn que ens poden donar la pista de si això serviria o no per rebaixar aquesta taxa d'abandonament escolar. Crec que ens dèieu que es produeix sobretot un cop finalitzat el quart de l'ESO i, per tant, si tenim alguna experiència que ens pugui indicar que allargar aquesta etapa obligatòria ens podria fer retenir aquests alumnes en el sistema escolar.

Res més. Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. A continuació..., no ho aprendré mai això... (*La presidentariu.*) A continuació és el torn del Grup Parlamentari dels Comuns, amb la diputada Núria Lozano Montoya.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, presidenta. Breument, dues reflexions i una pregunta. Una primera reflexió és que, tenint en compte que si hem de pensar en termes delictius considerem que és un fracàs col·lectiu, si no serem potser nosaltres als que ens haurien de processar si hem fabricat una societat prou malalta com per generar determinades situacions. Pregunta que deixo a sobre de la taula.

I un segon element, i és que, clar, l'adopció d'algunes mesures i la introducció de determinats serveis requereix de prou ingressos i, per tant, de tenir una estructura d'ingressos prou forta i, en conseqüència, destinar figures tributàries a fer-ho possible. Ho dic perquè en el cas d'alguns grups que acostumen a demanar de manera generalitzada baixades de tributs, en canvi, doncs en demanen tot tipus d'intervencions públiques relacionades amb aquesta qüestió.

I relacionat amb això una pregunta, i és si han xifrat pressupostàriament, igual que han fet en exercicis anteriors respecte d'algunes de les mesures a adoptar, doncs els elements principals d'aquelles qüestions que situen a l'informe.

Gràcies.

La presidenta

Molt bé, gràcies, diputada. A continuació és el torn del diputat Mario García Gómez del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar.

Mario García Gómez

Sí, gràcies, presidenta. Dues preguntes, que he hagut d'escurçar bastant la meua intervenció, dues preguntes ràpides.

La primera. Ens amoïna molt i volíem saber la opinió de la síndica, tota la proliferació de *fake news* a les xarxes, no?, i ens agradaria també, des de la vessant de la

protecció de la infància i del dret a tenir una educació veraç i una informació veraç, què en pensa vostè d'aquestes intervencions a les xarxes que, bàsicament, el que busquen és distorsionar i confondre la realitat, sobretot en etapes de creixement evolutiu com podria ser la infància o inclús l'adolescència.

La segona. A vegades es distingeix entre centres de protecció i centres de reforma. Recordar que són tots dos centres de menors. En tot cas, seria centre de protecció, bé, en el seu moment, dic en l'univers col·lectiu. Els centres de justícia juvenil són també centres de menors i també són centres d'especial protecció.

Jo voldria preguntar-li, síndica, sota un punt de vista exclusivament i eminentment educatiu, l'impacte de la 5/2000, quan fa les separacions per l'edat i no tant per la tipologia del delictes o les característiques dels infants, quina és al seu parer i si hi ha possibles vies de millora, de millora a l'hora d'intervenir amb els joves. Ho dic perquè a vegades es barregen tipologies de delictes dintre d'un mateix abordatge, un mateix tractament exclusivament per la determinació de l'edat, la franja 14-16 i la 16-18. També sí que voldria saber la seva opinió.

La presidenta

Molt bé. Doncs ara és el seu torn per un temps de cinc minuts.

La síndica de greuges (Esther Giménez-Salinas i Colomer)

Anem el més ràpid possible. La reflexió sobre la figura lligada a justícia, jo penso que potser seria una..., és una ajuda que s'ha de pensar per..., jo no pensava tant en denúncies penals, és que és, simplement, denunciar els pares, eh? Denunciar no vol dir anar al jutjat o..., és enfrontar-te, és que pensem les realitats, no? I potser m'hi he traslladat també al que passava anteriorment.

A la diputada Najat, mai sé el cognom..., Dro..., (*L'oradora riu.*)

Najat Driouech Ben Moussa

Driouech.

La síndica de greuges (Esther Giménez-Salinas i Colomer)

M'ha vingut al cap... És evident que es pot fer participació infantil i m'ha vingut al cap que la primera vegada que vam votar les dones va ser a Canet de Mar, no sé si ho

recorden o no, i vam votar per un mercat, eh? La primera..., any 33, eh? La primera vegada que es va votar va ser a Canet de Mar, estava aprovada la llei però encara no s'havia anat al Parlament, clar, era una votació municipal, no? I llavors es va considerar que el tema... Jo m'imagino milers de temes pels joves que amb una bona participació podrien votar. Jo crec que és voler.

El famós tema dels discerniments catorze a divuit. A veure, jo soc partidària del sistema alemany que allarga fins als vint-i-tres, eh? I, per tant, aquesta possibilitat... Que això no significa impunitat, ni molt menys, significa que de la mateixa manera que hi ha diferents etapes d'educació també hi ha diferents etapes de sancionar, i amb això també li controto en part.

Per tant, si es comença... No és que no tinguin discerniments, és que s'accepta que per sota de catorze tu pots prescindir d'intervenir, i és més un criteri de política criminal que no pas de psicologia. Llavors, el sistema alemany fa 14-18, 18-21 i als de 18-21 es pot aplicar el sistema juvenil o el sistema adult, depèn de la situació que es troben.

Llavors, la reflexió és, si les etapes educatives tenen aquesta característica, per què no ha de tenir un sistema penal juvenil que, insisteixo, va ser l'únic i per primera vegada que una llei penal, crec que europea, parlava de sancionar i educar, perquè les anteriors lleis tenien una altra... Amb una barra, eh? Avui li deia a l'adjunta, posa la barra, sancionadora/educativa, vol dir cinquanta per cent cinquanta per cent. No és que no sigui sancionadora, clar que ho és, la privació de llibertat és una sanció, amb el component...

Fitxer 9

...educatiu.

A la senyora Núria Lozano, que m'he quedat amb ganes de contestar-li a l'anterior . El desemparament es podria evitar en un cinquanta per cent, imagini's. Això..., jo ara no vull parlar de xifres i economies, però tot el que són mesures residencials suposa una despesa altíssima, no dic que amb això cobrim altres parts, però sí que d'alguna forma podria estar.

I jo comparteixo el del fracàs col·lectiu i recordo que la primera llei de justícia juvenil francesa va dir que el problema..., que la delinqüència juvenil era un fracàs del sistema educatiu. Ho diu la llei, eh?, la llei que vam fer el 48, la delinqüència juvenil és un fracàs del sistema educatiu.

I proliferació de xarxes. Jo no tinc resposta, eh? Jo crec que estem on estem i hem de mirar quines respostes reals podem donar, però no imaginatives o prohibitives, sinó enfront d'una realitat que la tenim a cada segon. I amb això ja m'hi he menjat quasi... Aida et deixo un minut i vint-i-dos.

L'adjunta al síndic de greuges per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents (Aida Covadonga Rodríguez Giménez)

Sobre la qüestió de la participació dels infants. En aquest sentit, destacar algunes iniciatives europees a les quals hauríem d'adherir-nos d'una manera molt més clara, com són els CRIA, que és el Child Rights Impact Assessment, és a dir, introduir la possibilitat o l'obligatorietat, millor dit, d'avaluar les polítiques que tenen impacte en infància des de la perspectiva d'infància i, per tant, també comptant amb la veu dels propis infants, en aquest sentit, no? És a dir, anem tard o excloem de manera sistemàtica els infants de les polítiques que els afecten quan, en realitat, això no ho farem ni ho fem amb cap altre col·lectiu de la nostra societat, no? Per tant, tornem a subratllar aquesta idea de la minorització i de l'edatisme, que són fonamentals.

Sobre la qüestió de l'abandonament escolar prematur. Si no ho hem dit, ho diem a cada informe, vull dir, si no ho he dit jo, ho diem a cada informe i ho tornarem a dir, que no és només una qüestió de places, sinó que també és una qüestió de quin és l'acompanyament. Val a dir que el nostre Consell d'Assessor Jove l'any passat ho va també recollir en les seves recomanacions, que és, ha de començar molt abans aquest acompanyament a l'hora de definir itineraris i ha de ser un acompanyament de major qualitat en aquest sentit.

I ho lligo amb la qüestió de Portugal, que malgrat que no s'ha plantejat així, però és Portugal el país que sabem..., es parla del miracle portuguès, i malgrat que jo no en soc una experta, sabem que Portugal va passar de tenir uns índexs, doncs diguem, tant del que fa a resultats com d'abandonament, etcètera, etcètera, que eren molt baixos i ara se situa entre els quatre primers de l'OCDE. I una de les mesures,

evidentment no l'única, consistia en allargar fins als divuit anys l'escolaritat obligatòria.

Vol dir això..., que també és interessant pensar-ho, què vol dir una escolaritat obligatòria? Probablement, i és del poc que sé, repeteixo, consisteix, a partir dels quinze, en fer triar itineraris als joves. Per tant, no és una obligatorietat en el sentit de som aquí tots en el mateix, sinó que s'obren una sèrie de ventalls. Per tant, ens podríem imaginar una post-obligatòria, diguem, de qualitat, ben treballada en aquest sentit i amb una prou diversitat d'itineraris i de diversitat perquè els joves realment es mantinguin en el sistema, que és el que estem plantejant aquí, no?

La presidenta

Bé, doncs amb aquestes informacions que ens han fet arribar des de la Sindicatura de Greuges i amb totes les intervencions dels diversos grups parlamentaris, que, evidentment, és un tema apassionant, un tema molt interessant i de molta actualitat que ens preocupa i ens preocupa a tots, doncs donem per acabada aquesta sessió i agraïm molt les vostres intervencions.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a...